

POSTANOWIENIE

7 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 7 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M.N.

z udziałem P.D.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej P.D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z 18 listopada 2024 r., I Ca 254/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 1 lutego 2024 r. Sąd Rejonowy w Ostrołęce dokonał podziału majątku wspólnego M.N. i P.D.

Postanowieniem z 18 listopada 2024 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce oddalił apelację.

W skardze kasacyjnej uczestnik, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienia prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Kwestia wskazana w skardze nie budzi rozbieżności w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przyjmuje się tu m.in., że dopłaty unijne powinny być rozliczone przy podziale majątku, bo są dochodem z gospodarstwa rolnego, czyli z reguły majątku dotychczas wspólnego. Niezależnie od tego, także jeżeli kwalifikować je jako dochód, czy to z majątku wspólnego czy też z majątku

odrębnego, to taki dochód niezależnie od źródła pochodzenia powiększa majątek wspólny. Tego rodzaju wierzytelności stanowią więc dochód, który podlega zaliczeniu do majątku dorobkowego stron i podlega podziałowi (zob. postanowienie SN z 8 lipca 2022 r., II CSKP 995/22).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Jacek Grela

[S.J.]

[SOP]